

Half Gaar

Half Gaar

Joris De Brucker

2017

Beefcake Publishing

Dank

Graag een woordje van dank aan iedereen die in mij geloofde: mijn lieve echtgenote, mijn dochter, vrienden, Literairwerk.nl, en het Aalsters Literair BonTgenootschap.

Hebben met kostbare tijd en erg gewaardeerde inspanningen bijgedragen tot het uiteindelijke resultaat: Beefcake Publishing, Katrien Van Schuylenbergh, Joris Strickx, Karlien Vermoesen en Tom De Lentdecker.

Ook alvast een welgemeende dankjewel voor iedereen die dit boek leest, aanraadt of zijn mening erover deelt met anderen.

Maak zeker gebruik van **#HalfGaarHetBoek!**

Voorwoord

Als format is deze collectie kortverhalen geënt op de ‘content is king’ cultuur, de uitgelezen marketing-methode om u, de lezer, vertrouwd te maken met het merk, de auteur. Literatuur wordt daarbij in hapklare, gevarieerde doses aangeboden.

Maar als u niet zo hoog met marketing oploopt, ziet u deze sprokkelroman misschien liever als de expressie van de versnipperde psyche die onze tijd zo typeert. Een parade van alter ego’s die het stagnerende zelf een vluchtige blik gunnen op andere bestaansvormen. Eén voordeel van deze gefaseerde immersie is alvast dat chronologie geen punt hoeft te zijn. Volgorde en logica zijn ondergeschikt aan beleving.

Half Gaar is bovenal een werk dat u consumeert naar eigen smaak en vermogen. U leest erin wat u lief is. Hoe gejaagd en gefragmenteerd de wereld ook mag zijn, lezen is nog steeds een kwestie van marineren; het vergt tijd en geduld om uzelf helemaal te laten doordringen. Neem die tijd. Oefen dat geduld. Marineer. Sudder. Stoof.

Daarna noemt u het wat u wilt.

Ro

Nathalie was niet ongelukkiger dan andere pubers, zowat allemaal idioten. Ze dronken zich lazarus, maten zich extreme kledingstijlen aan of gingen plots anders praten, alsof ze zo nodig een geheime taal moesten ontwikkelen die geen mens begreep. Ze wilden afsteken tegen de rest, anders zijn, een heel eigen identiteit ontwikkelen die niemand anders had. Dat wilde Nathalie ook wel, maar daarom maakte ze zich nog niet compleet belachelijk. Terwijl haar klasgenoten enkel speedmetal uit Seattle, progressieve trance uit Berlijn of gothic rock uit Transsylvanië verkozen, verzamelde Nathalie muziek uit alle uithoeken van de wereld, uit alle periodes en van alle mogelijke artiesten.

Ook in haar kleerkast was diversiteit troef. Preuts of sletterig, zwart of bont, geitenwol of latex, ze had het allemaal. Ze kon het ook allemaal moeiteloos met elkaar mengen, zonder er een chaotisch boeltje van te maken. Zowat alles wat ze aantrok, zag er goed uit.

Met haar onwaarschijnlijke platencollectie deed ze net hetzelfde. Ze mixte Willie Nelson met Bob Marley en gooidde er desnoods wat Black Sabbath bij, maar nooit klonk het fout. Ze was onmogelijk in een vakje onder te brengen. De eenzaamheid die

daarmee gepaard ging, nam ze er noodgedwongen bij.

Arm kind, zestien lentes zo pril.

Boudewijn de Groot

Lieve luisterde aandachtig toen Nathalie haar verhaal uit de doeken deed. Ze zocht een kamer om te logeren tijdens het schooljaar. Haar ouders waren aan het scheiden en ze kon nergens terecht. De scheiding verliep vijandig, en het kind zat tussen twee vuren. Haar ouders probeerden haar liefde af te kopen met kleren en muziek, en de arme stakker was thuis gevlucht. Natuurlijk mocht ze hier een kamer huren. Er was wel een kamer vrij, en het beetje geld dat Lieve als huur voorstelde, zou hun magere inkomsten van het café wat aanvullen. Toen Udo ervan hoorde, gromde hij. De week daarop trok Nathalie bij hen in.

* * *

Lieve kon zichzelf wel slaan. Net op de dag dat Nathalie met haar spullen zou verhuizen, kwam de dokter op zijn halfjaarlijks bezoek bij Ro. Als hij ziek was, kon hij het niet met woorden duidelijk maken, vandaar dat Lieve hem om de zes maanden liet nakijken. Net als Ro zat Lieve meestal rotsvast in haar routine, maar door de komst van Nathalie

was ze de dokter helemaal vergeten. Nathalie had pas haar computer en plastic bakken vol vinyl en cd's naar binnen gesleurd toen Lieve haar nadrukkelijk vroeg het sjouwen en sleuren even te onderbreken en op haar kamer te blijven tot de dokter weer weg was. Nathalie maakte geen bezwaar en blies even uit op haar bed.

Lieve had haar verteld over Ro. Dat hij niet is als andere jongens. Dat zijn stem diep vanbinnen in zijn hoofd zit, in een kistje dat voor altijd op slot is. Ze had haar ook verteld dat muziek heel belangrijk voor hem is, dat zijn humeur er volledig van afhing en dat ze daarom vaak hetzelfde liedje zou horen. Ze had Ro nog niet ontmoet, maar ze was er al van overtuigd dat ze het goed zou kunnen vinden met een jongen die muzikaal was aangelegd, al was hij verstandelijk wat achterop. Iemand die muziek kan appreciëren, kan niet dom zijn, dacht ze.

Een versleten bandopname uit de vroege jaren tachtig galmde behoorlijk luid door de kamer. Ro kende de hele playlist uit het hoofd en wist perfect wat er tussen de liedjes door gezegd zou worden. Lieve en de dokter konden het ondertussen ook al klakkeloos meelippen. Udo bleef naar gewoonte uit de buurt wanneer de dokter er was. Kwakzalvers waren het volgens hem, die dokters. Charlatans die geld uit je zakken haalden en je ziekten aanpraatten als je te lang gezond bleef.

Nathalie kon Jan Theys door de dikke muren heen nauwelijks verstaan, en haar nieuwsgierigheid kreeg de bovenhand. Ze duwde de deur van haar kamer open en gluurde door een kier Ro's kamer in. De dokter stond bij de deur en sprak met Lieve, maar ze kon niet opmaken wat hij precies zei. Jan Theys was echter duidelijk hoorbaar geworden.

Toen de dokter van de deur weg stapte, zag ze Ro zitten. Ze had een jongetje van acht verwacht, een lieve kleine knaap met weerbarstig haar en een guitige blik. In plaats daarvan zag ze een knappe jonge man op de rand van zijn bed zitten. Zijn haar was ouderwets geknipt, maar toch was hij een aantrekkelijke kerel met brede schouders, een slank lichaam en uitgesproken gelaatstrekken. Hij keek heel geconcentreerd en leek zich niet bewust van wat er rond hem gebeurde. Het was bijna of hij Jan Theys kost wat kost op een fout wou betrappen, zo geboeid was hij. Maar Jan Theys zei weerom exact hetzelfde als zes maanden geleden.

Eindeloos duurt de tijd die ik slijt langs de weg van de eenzaamheid.

Will Tura

Drie maanden later was Nathalie nog steeds niet aan Ro voorgesteld. Ze begreep ergens wel dat Lieve hem wilde afschermen van de buitenwereld, maar gewoon even hallo zeggen kon toch geen kwaad? Lieve was als de dood dat het vaste schema van Ro zou verstoord worden, en dat zijn vertrouwde omge-

ving nooit meer dezelfde zou zijn als Nathalie ooit in zijn leven binnendrong.

Het was al moeilijk genoeg geweest om hem aan de doktersbezoeken te laten wennen. Zes maanden was net niet kort genoeg om er een gewoonte van te maken. Het was voor hem geen routine, maar een breuk met de realiteit zoals die voor hem bestond. Nee, Nathalie kon maar beter bij hem uit de buurt blijven.

Maar Ro intrigeerde haar. Telkens ze er tijd voor vond, bespiedde ze hem. De deur van zijn kamer, aan de overkant van de gang, stond altijd open. Door hem gade te slaan en aandachtig naar de jukebox te luisteren, leerde Nathalie hem snel beter kennen. Op enkele weken tijd kende ze al heel wat van zijn repertoire en ze wist ook precies hoe hij reageerde op elke plaat.

Bij het horen van *Lasciatemi cantare* van Toto Cutugno werd hij bijvoorbeeld heel vrolijk. *De roos* van Ann Christy maakte hem dan weer ontzettend droevig. Maar zodra het nummer in kwestie ten einde liep, was ook het bijhorende gevoel op slag verdwenen. Alsof er in hem een knop werd omgedraaid. Nathalie keek naar Ro's wereld als naar een glazen bol. Met wat geluk zie je iets gebeuren op een wonderlijke plek, maar je kan er nooit heen.

Als je liefde hebt vanavond, kom dan even naar me toe.

Als je de strijdbijl wil begraven, kom ik zelf wel, is dat goed?

Clouseau

Tijdens haar observaties was het Nathalie opgevallen dat ook Lieve blijkbaar aandachtig meeluisterde naar de jukebox. Op zich was dat niet meer dan normaal, de luidsprekers dirigerden immers de gevoelens van haar enige zoon. Het opmerkelijke was dat ze bij geen enkele plaat iets ondernam, behalve dan bij *Brandweer* van Clouseau. Zodra het nummer begon, liet Lieve vallen waar ze mee bezig was en kwam ze gehaast Ro's kamerdeur sluiten. Zodra de muziek volledig uitgestorven was, ging ze zijn kamer binnen en kwam ze na een tweetal minuten weer buiten met zijn beddengoed. De deur mocht dan weer openblijven.

Wat was er zo bijzonder aan *Brandweer*, dat Lieve telkens zo reageerde? Waarom liet ze hem bij alle andere liedjes gewoon ongemoeid? Wilde ze dan geen deel uitmaken van zijn wereld? Had ze er de tijd niet voor? Of de moed? Nathalie kon Ro wel uren gadeslaan, ook al zat hij de hele tijd met een kapotte veter te spelen. Het zien veranderen van de uitdrukking op zijn gezicht bij het begin en het einde van een liedje bleef ze ongemeen boeiend vinden. Zonder muziek was zijn blik leeg, zijn mond onbewogen, zijn innerlijke stem op slot.

* * *

In de afgelopen dertig jaar was Udo nog geen dag ziek geweest, maar nu hij eindelijk eens een virus te pakken kreeg, was het meteen goed prijs. Met hoge koorts en hardnekkige diarree lag hij nu al twee weken in het ziekenhuis. Lieve moest met veel tegenzin een beroep doen op Nathalie om 's avonds op het café te passen terwijl ze Udo een schone pyjama bracht, of een tros druiven. Over Ro had ze niets gezegd, maar ze zorgde er wel steeds voor dat ze precies een uur weg was. Om halfzeven de deur uit, om halfacht weer thuis. Op de minuut. Instinctief maakte ze van de nood alweer een gewoonte.

Nathalie had haar kans schoon gezien om met Ro kennis te maken. Veel klanten kwamen er toch niet op dit uur. Ze stopte beneden wat geld in de jukebox, selecteerde zijn favoriete hits en ging voorzichtig bij hem in de kamer zitten. Lieve had haar gewaarschuwd dat hij hysterisch kon worden, gewelddadig zelfs, maar hij bleef gewoon rustig zitten waar hij zat, terwijl ze samen met hem naar Conny Froboess' *Zwei kleine Italiener* luisterde.

Al snel voelde Nathalie zich zeker genoeg om een stapje verder te gaan. Op een avond, tijdens het uurtje dat Lieve verdween, sleepte ze haar platenspeler Ro's kamer binnen en hield ze zijn hand vast terwijl de naald heerlijk hypnotiserend over de groeven golfde. Hij leek de gelijkmatige rotatie even sussend te vinden als de muziek die uit de luidsprekers rolde. Maar dat kon ook haar verbeelding

zijn. Misschien had hij niet eens door dat iemand anders dan Lieve zijn hand vasthield. Nee, Ro was tot meer in staat. Hij reageerde op muziek, en Nathalie moest en zou er het fijne van weten. Door Lieves klokvaste komen en gaan, was het een koud kunstje om hem stiekem nieuwe gewoonten aan te leren en de grondslag te leggen voor de volgende stap.

Si tu aimes ma musique, chante-la avec moi.

Si tu veux danser, personne ne t'empêchera.

Stella

Hoewel het nieuwe ritme ongemerkt hun leven was binnengeslopen, was Lieve danig overspannen. De virale infectie van Udo wilde maar niet wijken, en hij vermagerde zienderogen. Al weken zat Lieve trouw aan zijn bed, elke dag iets minder dan een uur, en ze zag haar man langzaam maar zeker achteruitgaan. De dokters bleven hem hydrateren en kunstmatig voeden, maar Udo zakte steeds verder weg. Lieve zat voortdurend met zijn zorgwekkende toestand in haar maag, en ze had geen idee van het wonder dat zich tussen Ro en Nathalie voltrok.

Stap voor stap had Ro geleerd om zelf zijn platen te spelen. Elke avond een uurtje. Niet gewoon luisteren naar wat de jukebox bood, maar naar wat Ro zelf bepaalde. Nathalie was erin geslaagd om hem duidelijk te maken dat hij de droevige liedjes kon doen stoppen en de verkwikkende opnieuw kon afspelen. Aanvankelijk sloeg hij in paniek toen ze

met haar hand op de zijne de platen vertraagde of terugdraaide, maar met wat geduld had ze hem bijgebracht hoe je een plaat pusht, pullt en cut. Een dj was geboren. Platen selecteren lukte nog niet, maar hij kon wel ingrijpen als hij niet apprecieerde wat hij hoorde, en voor Ro was dat een wereld van verschil. Zijn stem zat nog in het kistje in zijn hoofd, maar de sleutel stak op het slot.

* * *

Op het sterfbed van Udo kreeg Lieve wroeging omdat ze heel hun leven had opgeofferd aan haar kleine Ro. Ze zag hem graag, en ze kon onmogelijk niet van hem houden, maar haar man, van wie ze ook zielsveel hield, had de prijs mee betaald. Ze dacht terug aan de Dolomieten, aan zijn thuis. Zou hij er ook soms aan denken, aan zijn jeugdherberg? Zou hij haar vervloeken, om het leven dat hij voor haar links liet liggen? Zou hij wensen dat hij destijds andere keuzes had gemaakt, nu hij hier zo goed als bewusteloos en uitgemergeld lag te lijden aan een naamloze ziekte?

Ze wilde ineens al die jaren goedmaken, al die jaren dat Udo niets anders had dan zijn café en zijn gegrom. Ze wist dat het te laat was, maar ze probeerde het toch. Nathalie had nu al weken goed op het huis gepast en Ro, die zat toch maar te zitten

op zijn kamer. Als er op tijd en stond maar liedjes gespeeld werden, zou hij het wel redden. Hij moest wel. Udo ging voor één keer voor. Eén uur werd er twee. Twee uur werd een halve dag. Dat was ze hem verschuldigd.

Il avait des cheveux blonds, mon guide, Nathalie.

Gilbert Bécaud

Ro had voor zijn kunnen ongekende vooruitgang geboekt in enkele weken. Nathalie had hem met vallen en opstaan aangeleerd om twee platen tegelijk te spelen en van de ene naar de andere te ‘faden’. Opnieuw was er de aanvankelijke onrust, maar al snel was hij onverzadigbaar. Hij knipte en plakte dat het een lieve lust was. Nathalie haalde regelmatig wat plaatjes uit de jukebox en leerde Ro hoe hij ze zelf kon spelen en bespelen. Ro speelde vooral vrolijke liedjes, maar verwerkte ook verdriet en woede in zijn mix, al counterde hij die fragmenten meestal snel met een opgewekte noot.

Binnen afzienbare tijd zou zijn stem ontsnappen uit dat kistje in zijn hoofd en zou hij communiceren via de naald. Nathalie zou hem bevrijden. Terwijl ze op een dag weer wat singletjes van plaats verwisselde, nam ze zonder nadenken *Brandweer* mee naar Ro’s kamer. Toen ze de hoesjes op een stapeltje opzijlegde en Ro al klaarstond aan de draaitafel, merkte ze het. Ze aarzelde even, maar tegen haar nieuwsgierigheid was geen angst bestand. Clouseau speelde de intro. Nathalie keek toe.

Lieve werd zo eenzaam als haar zoon altijd was geweest. Ze zag haar Udo elke dag wat dichter naar de dood toe kruipen. Haar steun en toeverlaat, haar stille brombeer, de enige die ze had, de enige bij wie ze doordrong, werd haar traag ontnomen. Al die jaren vol vertrouwdheid en routine, vol gewoonten en tijdloosheid, ze kwamen dubbel zo hard aan nu ze besepte dat haar leven nooit meer hetzelfde zou zijn. Ze wenste zichzelf dood, met hem. Liever vandaag dan morgen. Geen pijn meer, geen vragen, geen spijt.

Rust.

Ze schaamde zich voor haar eigen gedachten. Ze durfde haast niet meer naar huis. Hoe kom je met een doodswens je kind onder ogen dat niet zonder je kan? Hoe had ze die verantwoordelijkheid al die jaren kunnen dragen? Hoe, in hemelsnaam? Het antwoord was duidelijk en telde langzaam maar zeker af tot zijn laatste adem.

Men zegt van liefde dat ze hard is en zo vaak het geluk vermoordt.

Ann Christy

Nathalie was niet ongelukkiger dan andere tieners. Ze was het archetype van de emotionele, puberale hormonenbom. De afkeer die ze koesterde tegenover haar ouders en de overheersende indruk dat ze nergens thuishoorde, vond een tegengewicht in haar gevoelens voor Ro. Haar lichaam bereidde zich

volop voor op de liefde, en Ro had zelfs geestelijk nog een ruime voorsprong op haar leeftijdsgenoten, vond ze.

Lieve bleef steeds langer weg en de aantrekking werd onweerstaanbaar. Ro was knap, intrigerend en bovenal een man, geen jongen. Hij was gevoelig, hield van muziek en was er duidelijk op gebrand zijn emoties te uiten. Dat maakte zijn natuurlijke talent voor het mixen overduidelijk. Dat Ro psychologisch amper ontwikkeld was, laat staan dat hij een normale relatie aankon of zelfs kon bevatten wat een relatie was, ontging haar volledig. Haar zwalpende tienerhart had een ankerplaats gevonden en liet niet meer los.

Hele nachten had ze wakker gelegen en dit moment voorbereid. Ze legde Clouseau op de draaitafel en werd week vanbinnen toen ze zich de scène van enkele weken tevoren voor de geest haalde. Deze keer zou Ro zijn strijdbijl niet meer in zijn donsdeken begraven. Ze zou er nu niet op staan kijken. Deze keer zou Nathalie er voor hem zijn. De naald kraakte, en ze keek over haar schouder naar haar Ro, die uit zijn kleren stapte en zijn bed inklom alsof er niemand in de kamer was.

Of het voor Ro ook maar iets betekende, zal niemand ooit met zekerheid kunnen zeggen. Zelfs Ro niet, want zijn stem zit diep vanbinnen in zijn hoofd, in een kistje dat voor altijd op slot is. In haar doodsstrijd twijfelde Nathalie geen seconde aan zijn

liefde voor haar. Het was geen wurggreep, maar een onstuimige omhelzing; geen moord, maar een stom ongeluk. Ze had zich vol vertrouwen aan hem gegeven. De eerste keer, en meteen ook de laatste. Zowel voor hem als voor haar. Kon het betekenisvoller zijn? Die avond lieten twee mensen het leven in de armen van hun ene grote liefde. Lieve gaf haar brombeer zachtjes huilend nog een laatste kus. En Ro verkoos de platenspeler niet opnieuw meer aan te zetten.

Y a des silences qui disent beaucoup.

France Galle